

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lv dovici || De Ponte Vallis-|| Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-|| libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1626

§. 1.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45802](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45802)

nidos suos electi se recipiant: vt qui pueri sint, & quasi columbæ simplices.
 SUPER hunc lapidem sunt septem oculi, qui etiam dicuntur q̄ septem
 oculi, qui sunt septem spiritus Dei, nisi in omnem terram. Qui autem sunt hi
 li: nisi quos stellas septem appellamus? oculi sunt: ed quod habeant magis
 sanctitatis celsitudinem lucem magnam, & in doctrina splendorem; magis
 coniunctionem & inter se ipsos conformitatem; & sunt Spiritus, & Angeli
 quos in vita imitantur: & mittuntur à Deo in vniuersam terram, vt sunt
 ministerijs foueant eos, qui in ea habitant. Hi oculi collocantur super lapidem
 qui est Christus: quia illi innixi, firmitatem & fortitudinem à Deo accipi-
 ne acceptum ab eo splendorem amittant. O fortunata domus: cuius colum-
 næ aded sunt elegantes, pulchreque elaboratæ: cuius candelabra aded
 preciosa: cuius habitatores, stellæ sunt aded splendentes! in quarum
 ipsemet Saluator existit, manu eos sustentans, suaque gubernatione diuina
 eorumque operâ vtens, quasi oculis ad multos alios dirigendos & gub-
 nandos.

§. 2.

EX DICTIS intelligitur firmitas, ac stabilitas status Religiosi, cum
 tutorum eius varietate: propterea enim appellantur columnæ, & se-
 dem septem: vt significetur earum firmitas, & robur ad sanctæ huius
 mus structuram sustentandam, accedente Sapientia diuina ad eas con-
 borandas, eum in modum, quo de ipsa terra dixit: *Ego confirmaui columnas
 eius tanta firmitate, vt nullus possit eas deicere.* Ego habeo, in manu
 septem stellas, *b quas, contra firmum meum decretum, non poterit quisquam
 rapere de manu mea.* Ego posui septem oculos supra firmam petram: in
 quis aded potens erit, vt illos ab ea abstrahere possit? Nam quemad-
 dum Ecclesia fundata est supra firmam petram, quæ est Christus; & post
 inferi non præualebunt aduersus eam: ita, quamdiu Ecclesia durauerit
 perdurabit status Religiosus. Est enim fundatus super eandem petram
 scilicet Christum: qui basis est columnarum eius, Ipse Saluator est super
 rissimus, imò ipsa Sapientia: qui prudens in c. domum Religionis desuper
 ras pluias, ventura flumina, & siaturos ventos, noluit illam adificare super
 renam, sed supra firmam petram: ne, aded grauiter appetita, & impo-
 rueret. Quis enumerare poterit pugnas & conflictus, quibus sancta
 domus patet? non dico hic quos particulares Religiosi sustinent, de quibus
 suo loco dicetur; sed quos ipsemet status, eiusque columnæ sustinent.
 Tria militum agmina Dæmones habent, quibus domum hanc persequuntur.
 Vnum est hæreticorum; qui, quod apostatauerint ab Ecclesia, in quo
 fuerunt regenerati, seque contra eam opposuerunt: ideo multi illorum
 iustis Dei iudicijs in pœnam suæ superbæ ed deuenerunt, vt Religionem
 desererent, quam fuerant professi; & tanquam homines verè carnis

§.
q Apoc. 3. 6

a Psal. 74. 4

b Isa. 10. 28

Quamdiu
Ecclesia
stabit reli-
gio stabit.
c Matt. 7. 25

Maximæ
religionis
tentationes
sunt in tri-
bus agmi-
nibus.

I.
Hæretico-
tum.

improbant & condemnant votum Castitatis; tanquam auari & cupidi detestantur votum paupertatis; & tanquam suę voluntatis amantes, eique subiecti, horrent votum Obedientię; audentque sacrilegum os in omnia perfectionis statuta mouere. Huic agmini adiunxit Dæmon alterum, Principum Tyrannorum: qui hunc statum sunt persecuti; alij quidem hæresi adherentes, cui Religiosi strenuè se opponebant; alij rationibus politicis suę gubernationis innitentes; & iudicantes, per Religiones imminui aut sæcularé militiæ, aut Reipublicæ suę propagationem. His accesserunt alij, qui prætextu Eruditionis, persecuti sunt Religiones mendicantes calumnijs, & falsis, aut apparentibus tantum rationibus, vt ipsas Religiones in suis inijtjs quodammodo suffocarent. Nisi S. Thomas, & S. Bonauentura ad eas propugnandas prodijissent. Sed tertium agmen non minus infestum & crudele exurgere solet à filijs ipsiusmet Religionis, tentatis ac turbatis propterea quod non possint superbiorum suorum votorum compotes fieri: ideoque conuertunt se contra matrem suam; & quæ in ea piè sunt constituta, alterare & transgredi constituunt: ideoque improba sua vita eam persequuntur. de quibus intelligitur quod dixit sponsa: *d filii matris meæ pugnaverunt contra me.* Benè autem illos appellat filios matris suæ, & non patris: tales enim sunt quasi semifratres, eò quod sint filij ipsius Religionis propter professionem & vota in ea edita; non tamen sunt filij Patris cœlestis, & Iesu Christi Saluatoris, cuius vestem lacerant schismate & diuisione, quam in Religione efficiunt.

Sed omnes hæc persecutiones non valebunt domum diuinæ Sapientiæ deijcere, aut columnas eius infringere. Cùm enim suã omnipotentiã eam edificauerit: eadem illa conseruabit ac defendet, sicut ipsam Ecclesiam eodem modo oppugnatam tuetur ac protegit: ex ipsismet persecutionibus occasionem accipiens ad eam augendam & propagandam; & illustrandam, vt magis innotescat, plurisque ab hominibus fiat. Quare licebit Religioni applicare; quod S. Ambrosius dixit de Ecclesia, explicans sententiam illam Salomonis: *difficile mihi est cognoscere viã nauis in medio mari.* Quæ (ait) hæc est nauis, nisi ipsa Ecclesia (talis autem est etiam ipsa nauicula Religionis) quæ, quamuis frequentissimè oppugnetur à fluctibus & tempestatibus: nunquam tamen naufragium faciet, aut ad portum aduersam appellet. Nam super ipsum malum stat ipse Christus; in puppi residet Pater; Spiritus autem sanctus in prora: qui autem eam dirigunt, tanquam Magistri & gubernatores, sunt Apostoli & Prophetæ. cùm igitur hæc nauis attentè ad eò & exactè gubernetur: impossibile est, eam perire. Cum *fnauicula*, in qua erant Apostoli, *operiretur fluctibus*, vt pene mergeretur, quia ipse dormierat: excitatus ab eis solo verbo imperauit ventis & mari; & facta est tranquillitas magna;

Votorum impiorum improbatio.

2 Cant. 1: 6

Lib. de Salomon. c. 4. Pro. 30. 17. Ecclesia assimilatur nauiculae gubernationis Ecclesie. Mat. 8. 14

Cum Deus
affligat Re-
ligionem.

g Gen. 7. 17
Lib. 18. de
Genit. c. 51.

h Rom 8. 28
Religio in-
defectibi-
lis.

Societas
Iesu.

i Deut. 32. 4
k Philip. 1. 6.

l Psa 44. 16

m Act. 1. 26.
n Job. 34. 24

Plantilib. 1
cap. 3.
Deus vocat
homines
ad pœni-
tentiam.

cum tanta eorum, qui viderant, admiratione; vt dicerent: *quales est hic venti & mare obediunt ei?* cum igitur idem ipse Dominus maneat in nam Religionis, quam tanquam gubernator ac Dominus eas gubernat: omni procul dubio etiam conseruabit eam ac p̄teget. Quod si quādo permiserit, vt ros & mare huius mundi commoueri, & exurgeret contra eam, id faciet, vt fluctus illi eam sicut *garcam Noë eleuent in sublime a terra*. hoc est, ad summam perfectionem, quam eius Institutum requirit. Nam (vt sanctus Augustinus ait) si corporales calamitates eam affligūt, eius patientiam exercent & augent; si erroribus & falsitatibus: exercent & exacuunt eius sapientiam; si odijs & rancoribus: exercent, & augent eius charitatem, vt extendat illam diligendos inimicos, à quibus ipsa odio habetur. Et hac ratione magnas ipsi persecutionibus haurit utilitates: nam *h diligentibus Deum omnia operantur in bonum* animarum suarum.

Hoc esse debet præcipuum fulcrum fiducia Religiosorum, quod in eorum Status deficiet, nec ipsæ columnæ eum sustinentes. Ita sententia noster Pater sanctus Ignatius, qui Proœmium Constitutionum inchoauit: *summa Sapientia, & bonitas Dei Creatoris nostri ac Domini, quæ conseruatura est, gubernatura atque promotura in suo sancto sacramento* hanc minimam Societatem Iesu, vt eam dignata est inchoare, atque si dixisset: *Dei perfecta sunt opera*; & vt Apostolus dixit: *k qui cepit operari in nobis, idem illud perficit*. Cum igitur infinita eius Sapientia & bonitas ad edificium hoc erexerit, idem perget, illud conseruare: quod si morte aliquo deficiet, qui eius erant columnæ: ipse tempore eligeret alios similes, iuxta illud Dauidis de Ecclesia dicentis: *l pro patribus tuis nati sunt tibi filii: qui constitues principes super omnem terram*. Nam loco primorum fundatorum succedunt eis alij eiusdem Spiritus, qui promouent quod illi ceperunt. Quod si qui lapides huius ædificij culpâ suâ decident: aprabit Deus alios, qui eorum locum impleant. Nam & si ex Collegio Apostolico loquas Apostatauit; non defuit vnus *m Mathias* qui eius locum impleat, & *annumeraretur cum undecim*, & quamuis *n multi & innumerabiles* deficiant, & à Deo conterantur, vt legitur in Job, *si ergo faciet alios pro te* quemadmodum enim ipse eos vocauit, qui ipsum deseruerunt; ita potest alios vocare, qui perseuerent: quemadmodum ipse Dominus noster sancto Francisco dolenti, & lugenti ob disciplinæ relaxationem, quæ fecerat in aliquos eius Religiosos intrabat, dixit: *ne turberis, inquit, neque angaris, quod aliquis deserat Religionem, aut scandalo alijs in ea fecerit*. Nam, quis, nisi ego, illam plantauit? quis alius, quàm ego homines vocat ad pœnitentiam? & postquam vocati sunt, quis dat eis perseuerantiam? ego eos adduxi, ego eos detinebo & custodiam; & si aliqui abierint,

tunt, alios ego in eorum locum adducam. Et quemadmodum sanctus Gregorius dixit, omnia coquerentur in bonum electorum: nam aliquorum ruina reprimat superborum arrogantiam; ut sese humilient, nec decident ex loco suo, quem tenent; & vocatio aliorum, fouet humilium confidentiam: ne videntes tot cadere, & ipsi animum deiciant, & cadant, qui vident, Deum ruinas illas multis alijs vocatis reparare. Denique quamuis in ipsa Religione multi sint mali; & qui boni sunt, impingant interdum in aliqua peccata: non tamen propterea Status ipse deficiet; aut ipsa domus ruit, quam Sapientia diuina ædificauit. Nam improbi malitia, ipsi soli nocent, non autem communitati resistenti, & improbanti: aut Deus illum conuertet, ut redeat ad vitam, quam Deus Status exigit: iuxta promissionem ipsius Dauidi factam, quæ dixit: *o si filius tuus iniquè aliquid gesserit, arguam eum: misericordiam autem meam non auferam ab eo, sicut abstuli à Saul quem amoni a facie mea. Et fidelis erit domus tua; & regnum tuum usque in æternum perdurabit.* Eundem in modum licet intelligere, similem promissionem fundatoribus Religionum factam, quod eorum domus & familia futura sit perpetua, si eorum filij Statuta earum seruare studuerint; & quamuis aliqui eorum peccent, eorum tamen peccatum non futurum sicut fuit Saulis, inobedientis, ac pertinacis, qui totam suam familiam destruxit & regnum amisit: sed erit sicut peccatum Salomonis, qui non destruxit familiam suam & regnum; aut sicut peccatum ipsius Dauidis, qui, facta penitentia, ab eo surrexit; & vniuersum damnum, quod intulerat, reparauit. Et hoc est, quod prædixit Zacharias Propheta loquens de tempore legis gratia: *p in die illa (inquit) proteget Dominus habitatores Ierusalem, & erit, qui offenderit ex eis in die illa, quasi Dauid, & domus Dauid, quasi Dei, sicut Angelus Domini in conspectu eorum.* Quæ promissio, licet facta sit toti Ecclesiæ per Ierusalem ædificatæ: potest tamen etiam iure optimo præcipue eius parti, quæ est Religio, applicari, cuius habitatorum singularem Deus protectionem gerit, eos præseruans à lapsibus, & peccatis grauioribus. Sed quoniam humanæ fragilitatis est impingere & cadere aliquando, ostendit Deus suam protectionem, faciens ut illi surgant, sicut Dauid, per penitentiam: ait ut eius causa non faciat iacturam domus DEI. Quamobrem familia & domus Dauid, quæ Religionem refert, est quasi domus Dei. domus Regia, perpetua, excelsa, & sancta; dignaque, in qua Deus cum Religiosis habitet, qui quasi Angeli sunt, si cum reliquis fidelibus conferantur. Non negamus tamen euenire posse: ut quemadmodum familia Dauid progressu temporum amisit regnum, eò quod Regum peccata & populorum scelera adeò creuerunt, ut hac ratione puniri promeruerint & permiserit DEVS Dominus noster. captiuos

Lib. 25 Mos
ra: cap.
Ruina a
riorum, su
perborum
humilita.

Malitia fa
cienti nocet.

o 2. Reg. 10.
14.
Psal. 88 31.

p Zach. 12. 8

Negligentia extrahit religiones.

q. 17. 1. 7.
1. Ose. 2. 15.

eos duci: ita etiam potest Prælatorum negligentia, & Religiosorum disciplina relaxatio in maiori familia parte ita excescere, vt Dominus extinguat, sicut Ecclesia sancta aliquas Religiones extinxit. At Sapientia diuina nouit loco earum alias erigere, quæ numerum impleant septem eius columnarum; & statum Religiosum cum varietate, quam diximus, conseruent. Quamuis rarissimè relaxatio ad tale extremum deueniat: nam vt plurimum Dominus noster excitat aliquos viros exemplares qui instar columnarum minantem ruinam domum sustineant; reformentq; illam Religionem ad primum suum feruorem reducant. In quo locum habet, quod dixit Osee Propheta de q. domo Israel, que est vinea Domini: dabo, inquit, ei vineam ex eodem loco, qui eam colant; & posam eam in valle Achor, hoc est, tribulationis & penitentia, ad aperendam siue concipiendam spem suæ reparationis, & canet ibi laudes meas, iuxta dies inuentus sua, & iuxta dies Ascensionis sue de terra Egypti, resumendo Religiosa sua Exercitia cum eo feruore quem in suis habuit initijs.

CAPVT V.

TRIBVS VOTIS, PAUPERATIS, CASTITATIS, & Obedientia, in quibus Religionis Essentia consistit, holocaustum Deo offerri.

Religio duplex.

2. 2. q. 186. a. 6. & 7.
Tria vota essentialia religionis sunt.

Lib. 13. qq. 7. 26.

VONTIAM Status Religiosus vt vidimus, vnus est, & multi: vnus quo ad substantiam trium votorum: multi quo ad varios fines & media, quæ habet in diuersis Institutionibus: operæ precium erit, vt utraque hoc generatim explicare, vt ex vtroque appareat excellentia & perfectio propria huius status. Cuius Essentia (teste S. Thoma) consistit in votis Castitatis, Paupertatis, & Obedientia, tanquam in præcipuis instrumentis & medijs ascendendi ad Christianæ perfectionis celsitudinem consistentis in inflammato ac perfecto amore Dei super omnia. Quod præbatidem Doctor Angelicus tribus præclarissimis rationibus, innitens tribus illis rebus, quas Religiosi in Statu suo obtinere contendunt. Præsertim res est, velociter & absque impedimento currere in via, studioque perfectionis Euangelicæ: cuius magna impedimenta sunt Amor proprius, & inordinata rerum huius vitæ cupiditas: qua mortificata, expedita est viam ascendendi cum facilitate ad vulnens Sanctitatis: nam (vt sanctus Augustinus ait) cupiditatis imminutio est charitatis augmentum: cuius perfectio est ea